

KRIŽEVCI DVA GRADA U JEDNOM

U posjeti Donjem i Gornjem gradu

STAZA I

5

Šetnja se nastavlja ulicom Ivana Zakmardija Dijankovečkog i prolazi pokraj nekadašnje Županijske palače smještene na istočnoj strani ulice, u najužem središtu grada. Među javnim zgradama, koje se u sjevernoj Hrvatskoj podižu u drugoj polovici 18. stoljeća za potrebe reorganizirane državne uprave, istaknuto mjesto pripada upravo Županijskoj palači. Građena je u nekoliko faza od sredine 18. do sredine 19. stoljeća. S naglašenom simetrijom uličnog pročelja, kojim dominira istaknuti središnji rizalit, pokazuje stilske oblike razvijenog baroka i istaknuto je djelo profane arhitekture 18. stoljeća. Danas je u zgradi smještena Gradska uprava Grada Križevaca.

6

Prolaskom pokraj nekadašnje Županijske palače i nastavkom šetnje prema Grkokatoličkoj katedrali, dolazite do raskrižja Potočke ulice i ulice Ivana Zakmardije Dijankovečkog gdje se nalaze ostaci gradskih zidina iz 16. stoljeća koje su dijelile Gornji od Donjeg grada.

7

Grkokatolička katedrala s biskupskim dvorom sjedište je Grkokatoličke biskupije u Hrvatskoj. Najreprezentativnija sakralna građevina i visokovrijedan spomenički kompleks u Križevcima. Nastala je na

temeljima augustinskog iz 14. stoljeća, a kasnije franjevačkog samostana iz 17. stoljeća. Križevci su kao sjedište biskupije dodijeljeni grkokatolicima od carice Marije Terezije i pape Pia VI. još 1777. godine. U biskupskoj rezidenciji, koja je u sklopu raskošne crkve, nalazi se i posebno vrijedna knjižnica grkokatoličkih biskupa gdje su u novije vrijeme pronađene i inkunabule (vrlo rijetki i vrijedni primjerci knjiga koje nisu ručno pisane već su mehanički printane prije 1501. godine u Europi). Tu se nalazi i prva tiskana Biblija na hrvatskom jeziku Petra Katančića tiskana 1831. u Budimu. U knjižnici se čuva oko pet tisuća vrijednih knjiga, a najstarije potječu još iz 15. stoljeća.

Letak je dio serije pješačkih staza i puteva po Križevcima i okolici u izdanju Turističke zajednice Grada Križevaca.

Za više informacija obratite se:

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA KRIŽEVACA

📍 Trg J. J. Strossmayera 5, 48260 Križevci

☎ 048 681 199

📞 091 581 9613

✉ tz@krizevci.hr

🌐 www.tz-krizevci.hr

📌 Turistička Zajednica Grada Križevaca/
Križevci Tourist Board

Mobilna aplikacija: www.vrataprigorja.com

KRIŽEVCI – DVA GRADA U JEDNOM

U posjeti Gornjem i Donjem gradu

UDALJENOST
2 km

TRAJANJE
45 – 60 min

POČETNA TOČKA

Turistički informativni centar
Trg J.J. Strossmayera 5, Križevci

KAKO DOĆI

Automobilom: na semaforu u strogom središtu grada nastavite u pravcu sjevera preko Trga Josipa Jurja Strossmayera i Trga Antuna Nemčića do ulice Mojsija Baltića (raskrižje nakon crkve sv. Ane) gdje skrenete desno u jednosmjernu ulicu. Na dnu ulice, malo prije zavoja, skrenite lijevo na besplatno parkiralište.

Vlakom: središte grada nalazi se na 25 minuta hoda pješačko-biciklističkom stazom do Hotela Kalnik u pravcu sjevera od Željezničkog kolodvora Križevci. Postoji i mogućnost taxi prijevoza.

Turistički informativni centar nalazi se na Trgu Josipa Jurja Strossmayera 5, u prostoru bivše sinagoge.

Taksijem: pozivom na broj **091 251 1746**

KRATKI OPIS STAZE

Orijentacijski obilazak najznačajnijih mjesta u gradu bez ulaska u muzeje/crkve

STAZA

1

Staza počinje pokraj spomenika Antunu Nemčiću na istoimenom trgu. Antun Nemčić rođen je u Mađarskoj, poslije studija službuje u Križevcima, gdje i umire. Ilirac, pjesnik, pred smrt na dužnosti bilježnika Križevačke županije. Najznačajnije djelo mu je humorno putopisna zbirka 'Putositnice'.

2

Staza se nastavlja posjetom crkvi svete Ane. Izgrađena je 1689. godine kao pavlinska. Osnivač pavlinskog samostana u Križevcima bio je protonotar Ivan Zakmardi. U sklopu samostana, na njegov poticaj, djelovala je i prva gimnazija koja je 1674. dobila povlasticu kralja Leopolda II. Godine 1786. car Josip II ukida pavlinski red i crkva sv. Ane postaje gradskom župnom crkvom, a samostan se preuređuje u župni dvor i Magistrat.

3

Gradski muzej (nekad kuća Karas) ubraja se među najstarije sačuvane građanske objekte u Križevcima. Nepravilnog „U“ tlocrta, u svom današnjem obliku nastala u 18. stoljeću, a neki su dijelovi očito starijeg datuma. Nekoć je zgrada bila pavlinski gostinjac pa prva javna ljekarna u gradu, a poslije poznata gostionica. Njezin ulaz nalazio se s južne strane, a na portalu je uklesana 1796. godina. Nakon adaptacije 1961., u zgradi je smješten Gradski muzej. U dvorištu muzeja formiran je etno-park s primjercima tradicionalne drvene arhitekture kalničkog Prigorja. Likovna galerija ili Sabornica pripada najstarijem sačuvanom građevnom sloju Križevaca. Izgrađena je na prostoru uz nekadašnja južna gradska vrata. Zgrada Sabornice je građena u oblicima

SKENIRAJ QR KOD ZA KARTU
BICIKLISTIČNIH STAZA I SERVISA

graničarskog baroka s jednostavnim profilacijama i masivnim krovom. Nastajala je u nekoliko građevnih faza, a najstariji dio potječe iz 18. stoljeća. Nalazi se na sjevernoj strani središnjega gradskog parka na Trgu Antuna Nemčića. Danas se u zgradi nalazi Likovna galerija.

4

Konkatedralna crkva Svetog Križa svjedok je najznačajnijih povijesnih previranja ovog grada i njegove okolice te se zato, od svih znamenitih objekata u gradu, najviše usadila u pamćenje njegovih stanovnika.

Crkva sv. Križa jedna je od najstarijih crkava kontinentalne Hrvatske. U pisanim izvorima spominje se već 1232. godine. Crkva je podignuta izvan zidina Donjeg grada, a unutar zasebne utvrde. U unutrašnjosti crkve nalazi se kasnobarokni mramorni oltar iz 1756. godine, rad Francesca Robbe. Oltar je isklesan za potrebe Zagrebačke katedrale, gdje se i nalazio sve do njene obnove koncem 19. stoljeća. Na luku svetišta nalazi se slika Otona Ivekovića s prikazom „Krvavog sabora“.

